

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı Siirt Üniversitesi bünyesindeki fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu, enstitüler ve ilgili daire başkanlıkları bazında gerçekleştirilen paydaş analizi ve risk analizi yöntem ve değerlendirmelerini tanımlamaktır.

2. KAPSAM

Bu prosedür; Siirt Üniversitesi bünyesindeki fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu, enstitüler ve ilgili daire başkanlıklarının tüm paydaşları ile iletişim araç ve yöntemlerini ve risk değerlendirmelerini kapsar.

3. SORUMLULUKLAR

Bu prosedürün yürütülmesinde ilgili birim ve Kalite Koordinatörlüğü sorumludur.

4. TANIMLAR

4.1. Paydaş Analizi

- Paydaş:** Siirt Üniversitesinin enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu bölümlerinin ve ilgili daire başkanlıklarının ürün ve hizmetleri ile doğrudan ve dolaylı ilişkili olan veya bu ürün ve hizmetleri olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen kişi, grup, kurum ve kuruluşları ifade eder.
- İç paydaş:** Siirt Üniversitesinin enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu bölümleriyle ve daire başkanlıklarıyla doğrudan ilişkili olan kişiler olarak öğrenci, akademisyen, yöneticileri ifade eder.
- Dış paydaş:** Siirt Üniversitesinin enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu bölümleri ve daire başkanlıkları dışında olup, ilgili bölümleri dolaylı olarak etkileyen kişi, kurum ya da kuruluşları ifade eder.
- Temel paydaş:** Siirt Üniversitesi'nin kanunlarla bağlı olduğu ve işbirliği yapmak zorunda olduğu paydaşlardır.
- Stratejik paydaş:** Siirt Üniversitesinin enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu bölümlerinin ve daire başkanlıklarının hedeflenen misyon-vizyona ulaşabilmeleri için birlikte çalışmayı seçtiği paydaşlardır.
- Paydaş Sebebi:** Kuruluşun, paydaş ile paydaş olma sebebini göstermektedir.
- Paydaş Beklentisi:** Paydaşın kuruluştan beklentisini göstermektedir.
- Etki:** Paydaşın, üniversitenin, akademik ya da idari birimlerin faaliyet ve

Hazırlayan
Öğr. Gör. Büşra Ceren
DEMİREL

Sistem Onayı
Doç. Dr. Mehmet ÜYÜKLÜ

Yürürlük Onayı
Prof. Dr. Cahit PESEN

hizmetlerini olumlu veya olumsuz etkileme gücüdür.

- i) **Önem:** Üniversitenin, akademik ya da idari birimlerin ilgili paydaşın beklenti ve taleplerinin karşılanması konusuna verdiği önceliği ifade eder.
- j) **Sonuç:** Paydaşın önem derecesinin tespitidir.

4.2. Risk Analizi

- a) **Olasılık:** Bir olayın gün, hafta, ay, yıl gibi bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşme durumunu ifade eder.
- b) **Riskin Etkisi:** Tehlikenin oluşması durumunda birime vereceği zararı, hedef ve faaliyetler üzerindeki etkisini gösterir.
- c) **Risk değerlendirme:** Tehlikelerden kaynaklanan riskin büyüklüğünü tahmin etmek ve mevcut kontrollerin yeterliliğini dikkate alarak riskin kabul edilebilir olup olmadığına karar vermek için kullanılan süreci ifade eder.
- d) **Risk yönetimi:** Risk yönetimi risk değerlendirmenin bir adım ilerisine giderek risk azaltma ve kontrol ile ilişkili aksiyonları içerir.

5. UYGULAMA

5.1. Paydaş Analizi

- a) **Paydaşların belirlenmesi:** Siirt Üniversitesinin enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu bölümlerinin ve daire başkanlıklarının doğrudan ve dolaylı ilişkili olduğu veya olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen kişi, grup, kurum ve kuruluşları belirlenmesidir.
- b) **İç paydaşların belirlenmesi:** Siirt Üniversitesinin enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu bölümlerinin ve daire başkanlıklarının doğrudan ilişkili olduğu öğrenciler, akademisyenler, yöneticiler, idari personellerin iç paydaş olarak tanımlanması ve bu paydaş beklentilerine organize etmesidir.
- c) **Dış paydaşların belirlenmesi:** Siirt Üniversitesinin enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu bölümlerinin ve daire başkanlıklarının doğrudan ilişkili olmadığı ancak ilgili birimleri dolaylı olarak etkileyen kişi, kurum ya da kuruluşları dış paydaş olarak belirlemesi, gerekli hizmetleri yürütmede bu paydaş beklentilerini dikkate almasıdır.

Hazırlayan
Öğr. Gör. Büşra Ceren
DEMİREL

Sistem Onayı
Doç. Dr. Mehmet ÜYÜKLÜ

Yürürlük Onayı
Prof. Dr. Cahit PESEN

- d) **Paydaş sebebinin belirlenmesi:** Üniversite birimlerinin seçtiği iç ve dış paydaşların, temel ya da stratejik paydaş oldukları için mi yoksa herhangi bir kurumsal işbirliği, ortak çalışma alanına mı dayalı seçtiğini belirlemesidir.
- e) **Paydaş beklentilerinin belirlenmesi:** Üniversite birimleri ile ilgili iç veya dış paydaşların, görüş ve beklentilerinin çeşitli ölçme araçlarıyla toplanarak analiz edilmesi sonucu, paydaşların ilgili birimlere ilişkin olumlu-olumsuz görüş, beklenti ve önerilerinin ortaya konulmasıdır.
- f) **Paydaş etkisinin belirlenmesi:** Üniversite birimleri ile ilgili iç veya dış paydaşların, zayıf ve güçlü etkilerine bağlı olarak ilgili birimlerin eğitim-öğretim uygulamaları, program yeterlikleri, öğrenci yeterliklerini olumlu veya olumsuz etkileme gücüdür.
- g) **Paydaş öneminin belirlenmesi:** Üniversite birimlerinin, iç veya dış paydaşların, ilgili birimlerin yeterliliklerine dayalı beklenti ve taleplerinin karşılanmasına ilişkin önceliğini ifade eder.
- h) **Paydaş etki-önemine ilişkin sonuç belirleme:** Üniversite birimlerinin iç veya dış paydaşların, ilgili birimlerin uygulamaları, program yeterlikleri, öğrenci yeterliliklerine dayalı beklenti ve taleplerine ilişkin önem derecesinin dörtlü matristen tespitidir.

Paydaşın Önem Derecesi = Etki * Önem

Etki \ Önem	ZAYIF	GÜÇLÜ
ÖNEMSİZ	İZLE	BİLGİLENDİR
ÖNEMLİ	ÇIKARLARINI GÖZET ÇALIŞMALARA DAHİL ET	BİRLİKTE ÇALIŞ P1, P2, P3

Örneğin; paydaş ilgili birim için önemli ama aynı zamanda zayıf bir etkiye sahipse sonuç olarak paydaşı çalışmalara dahil etme / kurum çıkarlarını gözetmesi sonucu ortaya çıkmaktadır.

P1: Öğrenci, P2: Akademik Personel, P3: YÖK gibi.

- ✓ İzle: Paydaşın üniversiteden beklentisini takip et.

Hazırlayan Öğr. Gör. Büşra Ceren DEMİREL	Sistem Onayı Doç. Dr. Mehmet ÜYÜKLÜ	Yürürlük Onayı Prof. Dr. Cahit PESEN
--	--	---

- ✓ **Bilgilendir:** Paydaşın beklentisini etkileyecek faktörlerde gerçekleşen değişikliklerin hakkında paydaşın bilgilendirilmesini sağla.
- ✓ **Çıkarlarını Gözet – Çalışmalara Dahil Et:** Paydaşın faaliyet ve çıktılarını takip et.
- ✓ **Birlikte Çalış:** Üniversitenin tüm birimleri ilgili paydaş ile birlikte çalışır.

5.2. Risk Analizi

5.2.1. Risk Değerlendirme: Tehlikelerden kaynaklanan riskin büyüklüğünü tahmin etmek ve mevcut kontrollerin yeterliliğini dikkate alarak riskin kabul edilebilir olup olmadığına karar vermek için kullanılan süreçtir.

- Risk tanımı:** Risk, tehlikenin, yani potansiyel zararın, olma ihtimali ve sonucuna (şiddetine) göre neden-sonuç ilişkisi kurularak yazılır.
Örnek: Elektrik kesintilerinde jeneratörün devreye girmemesi sebebi ile ana network sunucularının çalışmaması, dolayısı ile hizmetin yerine getirilememesi riski.
- Risk giderici mevcut faaliyet:** Tanımlanmış olan riskin olasılığını ve şiddetini düşürmek için “şu anda” yapılan aksiyondur.
Örnek: Jeneratör bakım sözleşmesi yapılmış ve periyodik bakım planı oluşturulmuştur.
- İlgili belge:** Risk giderici mevcut faaliyeti destekleyen/kanıtlayan belgedir.
Örnek: Jeneratör bakım kayıtları gibi.
- Etki:** Tehlikenin oluşması durumunda birime vereceği zararı, hedef ve faaliyetler üzerindeki etkisini gösterir.
- Olasılık:** Bir olayın gün, hafta, ay, yıl gibi bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşme durumunu ifade eder.
- Risk matrisi:** Risk değerlendirme sırasında, olası risklerin şiddeti ile oluşma olasılıkları arasındaki ilişkiye bağlı olarak söz konusu riskler derecelendirilebilir. Risklerin ortaya çıkmasını engelleyecek olan aksiyonların şekillendirilmesi buna göre önceliklendirilmelidir.

RİSK ANALİZİ MATRİKSİ (R)

Hazırlayan
Öğr. Gör. Büşra Ceren
DEMİREL

Sistem Onayı
Doç. Dr. Mehmet ÜYÜKLÜ

Yürürlük Onayı
Prof. Dr. Cahit PESEN

R= OLASILIK × ŞİDDET		ŞİDDET				
		5	4	3	2	1
OLASILIK	5	25	20	15	10	5
	4	20	16	12	8	4
	3	15	12	9	6	3
	2	10	8	6	4	2
	1	5	4	3	2	1

g) **Risk:** Risk (R) = Şiddet x Olasılık

Olasılık	Etki/Şiddet
1. Çok Düşük (Risk beklenmiyor, olma olasılığı çok zayıf, hiç yok gibi.)	1. Önemsiz (Etkisi ihmal edilebilir)
2. Düşük (Mümkün, ancak yaygın değil)	2. Önemli (Etkisi minör sorun teşkil eder)
3. Orta (Mümkün ve yaygın)	3. Önemli (Etkisi minör sorun teşkil eder. Ancak; önüne geçilmezse major sorun teşkil edebilir.
4. Yüksek (Risk mevcut, tekrar edebilir)	4. Ciddi (Etkisi majör sorun teşkil edebilir)
5. Çok Yüksek (Risk her gün olabilir, her an olabilir.)	5. Çok Ciddi (Acil eylem gerekir)

h) **Risk Derecesi:** Örnek: 2x3=6 (Tolere Edilebilir)

Risk Puanı	Risk Derecesi	Öncelik	Termin
1-3	Önemsiz	5. Öncelikli	“Risk Giderme Yöntemi” belirlenmesi durumunda açılan düzeltici faaliyet/aksiyon max. 1 yıl içinde tamamlanmalı.
4-6	Tolere Edilebilir	4. Öncelikli	“Risk Giderme Yöntemi” için açılan düzeltici faaliyet/aksiyon max. 1 yıl içinde tamamlanmalı.
8-12	Orta	3. Öncelikli	“Risk Giderme Yöntemi” için açılan düzeltici faaliyet/aksiyon max. 8 ay içinde tamamlanmalı.
15-20	Önemli	2. Öncelikli	“Risk Giderme Yöntemi” için açılacak

Hazırlayan
Öğr. Gör. Büşra Ceren
DEMİREL

Sistem Onayı
Doç. Dr. Mehmet ÜYÜKLÜ

Yürürlük Onayı
Prof. Dr. Cahit PESEN

			olan düzeltici faaliyet max.6 hafta içinde açılmalı ve aksiyonlar min. sürede yerine getirilmeli.
25	Çok Önemli	1. Öncelikli	“Risk Giderme Yöntemi” için açılacak olan düzeltici faaliyet max. 1 hafta içinde açılmalı ve aksiyonlar min. sürede yerine getirilmeli.

5.3. Karar

- Kaçınma:** İşi gerçekleştirmenin başka yollarını arama. Var olan hizmeti sonlandırmak, bazı faaliyetleri durdurmak veya belirli bir tehlike bulundurmeyen işyeri yerleşkesi seçmek gibi anlamlara gelir.
- Transfer Etme:** Riski bir başka kuruma veya bireye devretme. Bu uygulamada aslında risk yok edilmiş olmayacaktır, sadece riskin sorumluluğunun başkası tarafından yüklenilmesi sağlanacaktır. Risk, riskin transfer edildiği birimde analiz edilmelidir.
- Azaltma:** Karşılaşılabilecek riskler tanımlandıktan sonra bu risklerin etkisini veya gerçekleşme olasılıklarını azaltmak için ek önlemler olarak, riske yanıt verme planı oluşturma çalışmasıdır.
- Kabullenme:** Kabullenme de bir risk yanıtlama planıdır. Göz ardı edilebilecek riskler kurum taraflarınca kabul edilir. Örnek: Azaltma

5.4. Risk Yönetimi

Hazırlayan Öğr. Gör. Büşra Ceren DEMİREL	Sistem Onayı Doç. Dr. Mehmet ÜYÜKLÜ	Yürürlük Onayı Prof. Dr. Cahit PESEN
--	--	---

 Siirt ÜNİVERSİTESİ <i>Bilimin Işığında</i>	PAYDAŞ ANALİZİ VE RİSK	Doküman No:	SiÜ.PR-019
	ANALİZİ	İlk Yayın Tarihi:	09.06.2022
	PROSEDÜRÜ	Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa No:	Sayfa 7 / 7

Risk yönetimi risk değerlendirmenin bir adım ilerisine giderek risk azaltma ve kontrol ile ilişkili aksiyonları içerir.

- Risk Giderme Yöntemi:** “Kaçınma, Transfer Etme ve Azaltma” kararları için alınması planlanan risk giderici faaliyet tanımını ifade eder.
Örnek: Yedek jeneratörün satın alınması ve devreye alınması.
- Sorumlu:** Risk giderme yöntemini yerine getirmesi planlanan birim/kişi.
Örnek: Altyapı Birim Amirliği
- Termin:** Risk sonuçlarına göre alınması gereken risk giderme yöntemleri için tanınan max. süre. Alınması planlanan risk giderici faaliyet için belirlenen süre “Risk Derecesi Tablosu” nda belirlenen termin süresinden uzun olmamalıdır.
Örnek: 1 yıl içinde (veya xxxx tarihi)
- Kaynak:** Risk giderme yöntemi için ihtiyaç duyulan insan gücü, metod, finans gibi kaynakları ifade eder. Örnek: Finans Sonuçlar Nasıl Değerlendirilecek: Risk giderme yönteminin yapılıp yapılmadığının göstergesi. (risk giderici aksiyon sonucunda ölçülebilir sayısal veri veya risk giderici aksiyonun yerine getirilmiş olması)
Örnek: Yeni jeneratör satın alma onayı. Jeneratör bakım planı.
- Risk analizi:** Tehlikenin tanımlanması ve kuruma, bireylere, topluma, mülke ve çevreye olabilecek riskinin öngörülmesi için mevcut verilerin sistematik olarak kullanılmasıdır. Üniversite bünyesindeki tüm birimler süreçlerine ait riskleri ve mevcut risk giderici aksiyonlarını tanımlar, değerlendirir ve karar verir. Risk giderici aksiyonlar için düzeltici faaliyetler kalite koordinatörlüğü tarafından ilgili birime açılır. Risk analizi yılda bir kesin olmak üzere ve üniversitenin faaliyetlerinde ve lokasyonunda olabilecek majör değişiklikler sonrası gözden geçirilmelidir.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- SiÜ-FR-1075- Siirt Üniversitesi Risk Analizi Formu
- SiÜ-FR-1161- Siirt Üniversitesi Paydaş Analizi Formu

Hazırlayan Öğr. Gör. Büşra Ceren DEMİREL	Sistem Onayı Doç. Dr. Mehmet ÜYÜKLÜ	Yürürlük Onayı Prof. Dr. Cahit PESEN
---	---	--